خۆشەویستی یان پەیوەندی نادروست و لەدەستدانی ڕەوشت

[کردي – کوردی – kurdish]

خەلیل ئەحمەد

پێداچونەوەی: پشتیوان سابیر عەزیز

2013 - 1434

IslamHouse.com

العلاقة المحرمة وفقد الأخلاق

« باللغة الكردية »

خليل أحمد

مراجعة: بشتيوان صابر عزيز

2013 - 1434

IslamHouse.com

خۆشەویستی یان پەیوەندی نادروست و لەدەستدانی ڕەوشت

إن الحمد لله ، نحمده ، ونستعينه ، ونستغفره ، ونعوذ بالله من شرور أنفسنا ، ومن سيئات أعمالنا ، من يهد الله فلا مضل له ، ومن يضلل فلا هادى له . وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له ، وأشهد أن محمداً عبده ورسوله.

أما بعد:

فإن خير الحديث كتاب الله وخير الهدى هدى محمدٍ (صلى اللهعليه وسلم) وشر الأمور محدثاتها، وكل محدثة بدعة، وكل بدعة ضلالة، وكل ضلالةٍ فى النار ، وبعد...

پێناسەی دڵداری : بریتی یە لە : پەیوەندییەکی مۆڵەت پێ نەدراو لە نێوان هەر دوو ڕەگەزی نێر و مێ دا بەمەبەستی چێژ وەرگرتن لە یەکتر. جا پێش ئەوەی باسی حوکمی دڵداری یان خۆشەویستی یان ئەویندداری لەشەرعدا بکەین پێویستە ئەوە بزانین مەبەست لەم زاراوانە چین ، تا بتوانین حوکمی شەرعیان بەسەردا بدەین چونکە وەك گوتراوە (الحكم على الشيء فرع عن تصوره) دەبێ لە پێشدا ماناو ڕاستی ئەم زاراوانەمان لا ڕوون بێت ، پێشەکی : ئەڵێم ئەم زاراوانە و چەندین زاراوەی پەیوەندی دار بەم بابەتەوە هەریەك دەلالەت لەسەر قۆناغێك یان بەشێك لەم مەسەلەیە دەکات ، جا ئەم کار و ڕەفتارە بەهەر یەکێك لەو

زاراوانە ناو بنرێت ئەوە ناو لێنانێکی نادروست و ناتەواوە و واقیع پێچەوانەی ئەوەیە چونکە لە مێژووی عاشقاندا کە نێر و مێ حەزیان لەیەکتر کردبێ بەبێ مۆڵەتی شەرع لە قۆناغێك یان بەشێك نەوەستاوە بەڵکو پەلی کێشاوە بۆ یەکتر بینین و ڕۆچوون تیایدا و چێژ وەرگرتن و شەیدا بوونی یەك وە بۆ پێکەوە دانیشتن و گەڕان و کات بەسەربردن وە بۆ ئەوینی یەکتربوون و بگرە چەندین دەستبازی حەرام و ئابڕوبەر ، ئەمەش لای هەموو کەسێك زانراوە کە بە پەیوەندی بوون ناودەبرێت بۆ نموونە ئەو کەسانەی پێش ژنهێنانیان کە دڵداریان کردبێ دەبینی زۆر جار لە دوای ژنهێنانیان وازی لێ دێنن ئەگەر تەنها خۆشویستن بێ ئەوە کەسی خۆشەویست هەر خۆشەویستە بەڵام دڵداری لەگەڵ ناکات لەبەر ئەوەی ژنی هێناوە کەوابوو ئەم دیاردەیە بریتی یە لەبوونی پەیوەندییەکی ناشەرعی لە نێوان هەردوو ڕەگەز دا ئەمەش ناوێکی گشتی یە بۆ هەموو ئەو کردارانەی هەردوو لایەنی ئەویندار ئەنجامی ئەدەن واقعی پڕ خەم و خەیاڵی ئەویندارەکانیش ئەم ڕاستی یە دەسەلمێنێ ، جا ئاینی پیرۆزی ئیسلام بۆ پاراستنی ڕەوشت و ئاین و بەرژەوەندی کۆمەڵایەتی مۆڵەتی نەداوە بەوەی ڕەگەزی نێر و مێ پەیوەندی بەیەکەوە دروست بکەن تەنها لە ڕێگەی ژنهێنان و شوکردنەوە نەبێ ئەمەش چەندین سودو بەرژەوەندی بۆ تاك و کۆمەڵگەی تیادایە ، بۆ نموونە ئەگەر مۆڵەت بە خۆشەویستی بدرێ و ڕەها بێت هەردوو ڕەگەز بواریان پێ بدرێت هەریەکەیان هەرکەسێکی

خۆشبوێت خۆشی بوێت و پەیوەندی لەگەڵ بکات ، لەوانەیە کەسی وا هەبێت چەند کەسێکی خۆشبوێت و دڵ بدات بە چەند کەسێك ، ئایا چارەسەر چی دەبێت چارەسەریش نییە تەنها ئەوەیە خۆشەویستی سنووردار بکرێت ئەگەر کەسێ بڵێ ئەی ڕاتان چی یە بەکەسێك گەر حەزی لە کچێك یان ژنێك کرد ڕێگر چیە پەیوەندی لەگەڵدا هەبێت ، ئێمە ئەڵێین ئەگەر پێش یەکتر خۆشویستن و پەیوەندی بونیان گرێبەستێك (عقد) ێك نەبێت تا مافیان بەسەریەکەوە دابین و پارێزراو بکات ئەوە کارێکی هەرزانەیە و زیان بەخشە وە لەوانەیە یەکێکیان یان هەردووکیان ستەم لەویتر یان لەیەکتر بکەن وە بەوەفابوون و ڕاستکردن لەگەڵ یەکدا مسۆگەر ناکرێت وە لەوانەیە لایەنێك لەو دووانە پەیوەندی لەگەڵ چەند کەسێکی تردا دروست بکات ئەگەر مرۆڤ بۆی ڕەها بکرێت حەزی لە هەرکەس کرد خۆشی بوێ و پەیوەندی لەگەڵ دروستکات جا بۆ ئەوەی کۆمەڵێك نەبنە قوربانی ومافەکانیان بپارێزرێت پێویستە عەقدێك هەبێت ئەم گرێبەستەش بەباشترین شێوە ئیسلام سەلماندوویەتی کەمافی کەسی و ئاینی و کۆمەڵایەتی و ڕەوشتی تیادا پارێزراوە.

کەوا بوو حوکمی خۆشەویستییەك یان دڵدارییەك یان ئەوینێك هەموو ئەو موخالەفاتانە لە خۆ بگرێت وەك چۆن لە واقعدا دەیبینین بێ گومان حەرامە و لاڕێبوونێکی ڕەوشتی گەورە و

ترسناکە و کۆمەڵگا دەبێتە قوربانی ئەو هەڵەیە چونکە ئەم شتانە لە ئەویندارى دا ڕوودەدات:

یەکەم :بۆ یەکتر ڕوانین پێش مارە بڕین ئەمەش حەرامە و خواى گەورە دەفەرموێ : ﴿قُل لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ﴾ [النور/ ٣٠].

دووەم :بەتەنها لەگەڵ یەکبوون (الخلوة) پێغەمبەرى خوا صلى الله عليه وسلم دەفەرموێ : «لا يخلون رجلٌ بامرأة إلا كان ثالثها الشيطان» ترمذى ڕیوایەتى کردووة (٢٨٤/٦) حديث صحيح غريب . واتە : هەرگیز پیاوێك لە گەڵا ئافرەتێکدا بە تەنها نابن ، ئیللا شەیتان سێیەمیان دەبێت.

سێ یەم : دەستبازى و چێژ وەرگرتن لە جەستەى یەکتر «لأن يطعن فى رأس أحدكم بخيط من حديد خير له أن يمس امرأة لا تحل له»أخرجه الطبرانى فى الكبير برقم ٤٨٧ و صححه الألبانى فى الصحيحه برقم ٢٢٦.

چوارەم :گوێڕایەڵی نەکردنی قسەی دایك و باوك كە شارەزاترین كەسن بۆ چارەنووسی كچ یان كوڕ پێغەمبەر صلی الله علیه وسلم دەفەرموێ : « إذا جاءكم من ترضون دينه وخلقه فزوجوه ».

وە چەندین زیان و خراپەی تر لەوانە:

١- تووشبوون بەنەخۆشی (ئەوین) و لەدەستدانی عەزیمەت و زاڵكردنی ئارەزووەكان بەسەر ژیری و شەرعدا ، زانایان ئەوینیان بەنەخۆشی كوشندە داوەتە قەڵەم تەنانەت بەبەشێك لە شیرك داناوە.

٢- رێگە خۆشكردن بۆ ئەنجامدانی داوێن پیسی لەبەر ئەوەی هۆكارە بۆ زیناكردن وكاری خراپ لە ئاینی ئیسلامدا بەیاسای (سد الذرائع)قەدەغە كراوە.

٣-شكاندنی سنووری ڕەوشتی ئیسلامی و كۆمەڵایەتی و پەرەپێدان بەناپاكی و دڵنیا نەبوون لەیەكتر .

لە كۆتایدا ئەڵێم:

١- پێغەمبەری خوا صلی الله علیه وسلم دەفەرموێ : « البِرُّ ما أطمأنَّ إليه النفس والإثم ما حاك الصدر » چاكە و شتی حەڵاڵ دڵ پێی ئاسودە دەبێ وخراپەش ئەوەیە دڵ پێی ناخۆش بێ.

٢- ئایا ئەو کەسەی گاڵتە بەڕەوشتی خەڵکی تر دەکات پێی خۆشە کەسانی تر لەگەڵ خوشك و دایکی پەیوەندیان هەبێت ، بۆیە داواکارم لەگەنجان بە کوڕ و کچەوە هەموویان شوێنی هەنگاوەکان نەکەون و ساختەی شەیتان کاریان تێ نەکات و شوێنی چارەسەری ئیسلام بکەون کە بریتی یە لە ژنهێنان و مێردکردن.